

FAMILIERETLIG MÆGLING I PORTUGAL

Princippet om frivillig deltagelse og godkendelse af aftalen

Det er frivilligt at benytte mægling i Portugal. Parterne i en familieretlig tvist vedrørende børn eller ægtefæller kan anvende offentlig eller privat mægling efter fælles aftale. Retten kan ligeledes henvise parterne til mægling, men kan ikke pålægge dem at deltage i en mæglingsproces uden deres samtykke.

Der er adgang til familiemægling, inden en sag indbringes for retten eller forelægges for statsforvaltningen (Conservatória do Registo Civil), eller mens sagen verserer. **I begge tilfælde skal en aftale, der er indgået på det familieretlige område, godkendes, før den er eksigibel.** Parternes (eventuelle) repræsentanter kan også deltage i mæglingsmøderne — og det sker til tider i praksis. I lov nr. 29/2013 af 19. april 2013 er de generelle principper for mægling fastsat.

Retsmægling

Hvis parterne gør brug af **familieretlig mægling, inden sagen anlægges**, og hvis der indgås en aftale, skal de **anmode en lokal afdeling af statsforvaltningen efter eget valg om at godkende aftalen**. Sådanne aftaler kan omfatte forhold mellem ægtefællerne (f.eks. skilsmisse, betaling af underholdsbidrag mellem ægtefæller, familiens bolig eller brug af den tidligere ægtefælles efternavn) og forhold vedrørende børnene (f.eks. aftale om forældremyndighedens placering, der er knyttet til en skilsmisseoverenskomst, eller aftale om betaling af underholdsbidrag til voksne børn). Inden statsforvaltningens godkendelse skal Ministério Público afgive en udtalelse om aftalen, hvis den vedrører forældremyndigheden over mindreårige børn.

Hvis familieretlig mægling finder sted inden indbringelse af sagen for retten, og **hvis det eneste formål er at nå til enighed om forældremyndigheden over mindreårige børn** (uden bilagt overenskomst om skilsmisse eller separation), er parterne forpligtet til at anmode den kompetente domstol om at godkende aftalen.

Hvis **familieretlig mægling finder sted under en verserende retssag**, er forløbet som følger:

I retssager, der involverer børn (f.eks. spørgsmål om forældremyndighedens placering, samværsret eller underholdsbidrag til mindreårige), er der en særlig teknisk hørings- og mæglingsfase. Hvis dommeren har tilsagt parterne til et retsmøde, og der ikke opnås enighed, vil dommeren udsætte retsforhandlingerne i en periode på to til tre måneder og henvise parterne til en af følgende alternative mekanismer: mægling, hvis parterne giver deres samtykke, eller hvis parterne anmoder herom eller et specialiseret teknisk retsmøde, der skal afholdes af rettens tekniske vurderingsafdeling. Efter udsættelsesperiodens udløb genoptages retsforhandlingerne, og hvis der er blevet indgået en aftale ved hjælp af en af ovennævnte metoder, vil dommeren gennemgå og godkende aftalen. Er der ikke indgået en aftale, munder proceduren ud i en egentlig retssag.

I alle civile sager, herunder sager vedrørende ægtefæller (f.eks. om skilsmisse og separation, betaling af underholdsbidrag mellem ægtefæller og tidligere ægtefæller og tildeling af familiens bolig, hvor der ikke er nogen oprindelig aftale), kan retten normalt i henhold til artikel 273 i den civile retsplejelov (Código de Processo Civil) udsætte sagen og henvise den til mægling, medmindre en af parterne modsætter sig dette.

Ifølge artikel 272, stk. 4, i den civile retsplejelov kan parterne efter fælles aftale ligeledes anmode om udsættelse af sagen i tre måneder og selv tage initiativ til mægling.

Hvis der indgås en aftale ved hjælp af mægling, mens sagen verserer, skal parterne i ovennævnte tilfælde **anmode retten om at godkende aftalen**.

Forelæggelse af familieretlige spørgsmål for statsforvaltningen forudsætter, at parterne er enige, da de i modsat fald henhører under domstolens kompetence. Af denne grund kan adgang til mægling på parternes initiativ være nyttig, inden sagen forelægges for forvaltningen. Efter forelæggelse af sagen for statsforvaltningen skal justitssekretæren i henhold til artikel 14, stk. 3, i lovdekret nr. 272/2001 af 13. januar 2001 underrette de ægtefæller, der søger skilsmisse, om de tilgængelige mæglingstjenester. Denne bestemmelse giver parterne mulighed for at gøre brug af mægling, mens skilsmissesagen efter fælles overenskomst behandles ved statsforvaltningen, med henblik på at mægle mellem parterne eller gennemgå den aftale vedrørende børnenes forhold, der er knyttet til skilsmisseaftalen, hvis Ministério Público har anmodet herom.

Valg af offentlig eller privat mægler, mæglingens varighed og omkostninger

Familiemæglingen kan generelt **vare i højst tre måneder**, jf. artikel 272, stk. 4, i den civile retsplejelov. Mæglingen kan kun vare længere i særlige og begrundede tilfælde.

Hvis parterne gør brug af **privat mægling**, skal de selv betale mæglerens vederlag. Beløbet, reglerne og mæglingsplanen er angivet i mæglingsprotokollen, der underskrives af parterne og mægleren, når mæglingen indledes. Justitsministeriet fører en **liste** over offentlige og private mæglere, som parterne kan konsultere, når de skal vælge en privat mægler.

For at få adgang til **offentlig mægling** skal parterne rette henvendelse til

[Gabinete de Resolução Alternativa de Conflitos, da Direção Geral da Política de Justiça](#) (kontoret for alternativ tvistbilæggelse) under generaldirektoratet for retspolitik og anmode om et indledende mæglingsmøde. De kan gøre dette pr. telefon (Tlf.: + 351 808 26 2000) eller ved at udfylde en **elektronisk formular**.

Under det indledende mæglingsmøde underskriver parterne og mægleren en mæglingsprotokol. Mæglingens varighed fastsættes, møderne planlægges, og der redegøres for de formelle regler.

Udgifterne til offentlig familiemægling er på 50,00 EUR for hver af parterne uanset antallet af planlagte møder. Dette gebyr på 50,00 EUR betales af hver af parterne straks fra begyndelsen af den offentlige mægling. Honoraret til offentlige mæglere betales ikke af parterne. Det betales af generaldirektoratet for retlige anliggender ifølge en tarif, der er fastsat ved lov.

Offentlige mæglingsmøder kan afholdes i generaldirektoratet for retspolitik lokaler eller i tilgængelige lokaler i den kommune, hvor parterne bor.

I forbindelse med offentlig mægling kan parterne vælge en mægler fra en liste over udvalgte offentlige mæglere. Ellers vil generaldirektoratet for retspolitik kontor for alternativ tvistbilæggelse udpege en af mæglerne fra listen over offentlige mæglere i fortløbende rækkefølge, som befinder sig i nærheden af det område, hvor parterne bor. Dette sker som regel elektronisk.

Hvis parterne er berettiget til **retshjælp**, kan denne hjælp dække omkostningerne til mægling.

Grænseoverskridende mægling og co-mægling

I forbindelse med en **grænseoverskridende tvist**, hvor det ikke er muligt at afholde møder ansigt til ansigt, kan videokonferencer anvendes som led i mæglingsprocessen.

I Portugal kan **mæglere fra andre medlemsstater** ikke alene lade sig registrere med henblik på opførelse på den liste over mæglere på det familieretlige område, der er udarbejdet af justitsministeriet (der omfatter offentlige og private mæglere), de kan også udvælges til listen over offentlige mæglere (ved offentligt udbud). I begge tilfælde vil dette ske på samme betingelser som dem, der gælder for nationale mæglere.

I begge tilfælde vil betingelserne være de samme som for **nationale mæglere**. I Portugal er co-mægling tilladt, både inden for rammerne af det offentlige og det private mæglingssystem.

Nyttige links/gældende lovgivning

Du kan besøge [DGPJ's](#) websted for:

National lovgivning om mægling: [Lov nr. 29/2013 af 19. april 2013 \(mæglingsloven\)](#)

A [liste over mæglere på det familieretlige område, såvel offentlige som private](#)

Almindelige oplysninger om familiemægling

En anmodning om offentlig mægling kan fremsættes telefonisk på (+ 351) 808262000 eller ved at udfylde [onlineformularen](#).

Priserne for offentlig mægling findes på:

[Pedir mediação familiar | Justiça.gov.pt \(justica.gov.pt\)](#)

Priserne for privat mægling kan afvige fra priserne for offentlig mægling.

Afsluttende bemærkning

Oplysningerne i dette faktablad er generelle. De er ikke fuldstændige og binder ikke kontaktpunktet, Det Europæiske Retlige Netværk på det civil- og handelsretlige område, domstolene eller andre personer. Oplysningerne i dette faktablad er generelle og ikke udtømmende.

Sidste opdatering: 20/12/2023

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.